

פרשת תזריע

אשה כי תזריע... וביום השמיני ימול (יב, ב-ג)

יש להבין בפרשתינו מספר דברים:

א. שאלות כלליות: מה מקומה של מצות מילה בפרשה שעיקר עניינה דיני טומאה וטהרה, ובפרט דיני טומאת יולדת? ומה מטרת הפתיחה ה"ביולוגית" אשה כי תזריע?

ב. שאלות פרטיות: מדוע אין התורה מסתפקת בקביעת ההלכה שהיולדת זכר תטמא שבעת ימים, ומדוע עליה לדמות את טומאת היולדת לטומאת נידה? יתר על כן, דיני נידה מוזכרים רק בסוף פרשת מצורע, ומדוע התורה מדמה טומאת יולדת להלכה שעדיין לא הוזכרה? כמו כן, מה משמעות ו"ו החיבור בפסוק: "וביום השמיני ימול בשר ערלתו"?

והנראה לומר הוא, שהתורה פותחת בפירוט ביולוגי - "אישה כי תזריע" - להדגיש שמצד אחד עם ישראל כפוף לחוקי הטבע, אבל מצד שני יש לעם ישראל תפקיד בעולם לקיים את מצוות ה', וביניהם דיני טומאה וטהרה ודיני ברית מילה.

ההפניה "המיותרת" לדיני נידה באה להשוות את דיני מילה לדיני נידה; אילו היה כתוב "ביום השמיני" הייתי לומד ניגוד בין דיני נידה ובין מילה, כשם שמצינו בניגוד בין "ביום השמיני עצרת" ובין ימי חג הסוכות. ו"ו החיבור אצלנו לעומת זאת באה להשוות ולדמות נידה למילה. דיני הנידה באים לסמל את שליטת האדם על הטבע. אף שיחסי אישות הם רצויים, ואנו מצווים עליהם, יש זמנים שהם אסורים, ללמדך שעל האדם לשלוט על טבעו ויצריו, ולא שהטבע ישלוט עליו. השוואת מצוות מילה למצות נידה מלמדת שמצד אחד אבר הברית הוא מכשיר במסגרת חוקי הטבע לקיום מצוות אבל אות הברית בא להזהיר אותנו לא להשתמש באבר הברית ללא מעצורים אלא עלינו לשלוט על הטבע. מצוות נידה ומילה משתלבות במגמה הכללית של הפרשה: אנו כפופים לחוקי הטבע אבל עלינו לשלוט על הטבע.

מקור: הרב ד